

norsk shakespeare og teater

«...og for ein gongs skuld:
Vi har faktisk eit av Europas
beste teatertidsskrift»

JON FOSSE, DRAMATIKER

Bli abonnent
(300,- pr år)
og få tilgang
til arkivet!

siste nummer

arkiv

hva skjer?

abonnement

kontakt

søk

Søk Avansert søk

logg inn

Abonnementsnr.:

Etternavn:

Husk meg

Logg inn

Redaktør: Therese Bjørneboe
Adr.: Norsk Shakespeare- og
teatertidsskrift,
c/o Litteraturhuset,
Wergelandsveien 29,
0167 Oslo
Tlf.: 22 44 96 28 /
971 96 772
post@shakespearetidsskrift
.no

Pretty Woman A/S

**Kapitalisme- og
prostitutionskritik – eller
verdipolitikken
endelig!! Midt i en
nærmest iscenesat
prostitutionsdebat i
København har teatret på
Halmtorvet sat for at hyre
en gadeluder til deres
forestilling *Pretty Woman
A/S*. De står der alligevel
hver aften halvtreds
meter nede ad gaden.**

Av Morten Koefoed

PRETTY WOMAN A/S Instruksjon: Tue
Biering & Jeppe Kristensen.

Skuespillere: Anders Møssling, Eigill
Pålsson og Nanna Böttcher. Casting af
prostituerte: Tiller Lorentzen. Husets
Teater, 5/11

Prostitusjonsdebatten kører også i
Danmark, selvom vi i nordisk
sammenheng går for at være land of
the free and morally brave. Der er i
dag så mange flere gadeprostituerte
end for blot fem år siden, at ingen
rigtig ved, hvad de skal gøre. Meget er
helt sikkert trafficking. En uge står der
en hel række afrikanske piger på
stykket af Istedgade fra Mariakirken
op til hovedbanegården. Den næste
uge er det østeuropæiske piger fra
Moldavien. En anden stor del er
narkoprostitution. Her er det især
kvinder fra Skandinavien, men også
resten af Europa. Politiet er naturligvis

blevet rigeligt kritiseret for ikke at gøre noget ved problemet men hæfter sig i stedet ved, at deres ressourcer går til gadekamp om Ungeren, Christiania og asylcentre. Samtidig er der feminister, stipendiater etc., der forsvare kvinders ret til prostitution, og et evt. forbud ville helt sikkert medføre et ramaskrig fra erhvervsmesserne i Midtjylland, hvor glædespiger kommer rejsende til i campingvogne og autocampers. Det er altså i det her meget modsætningsfyldte landskab, at Teatret på Halmtorvet forsøger at navigere med deres teaterforestilling Pretty Woman A/S, og prøver at få i hvert fald en eller anden form for budskab frem.

Vi – de forargede

Allerede før premieren har forestillingen påkaldt forargelse fra både venstre- og højrefløjspartierne, fordi de for offentlige kroner hver aften vil hyre en ny gade prostitueret. En prostitueret, der skal spille Julia Roberts rolle som gadeluderen Vivian. Og det må have et eller andet at gøre med, at det er gadeprostitutionen for ellers, ville der vel aldrig være nogen, der ville forhindre en prostitueret i også at være skuespiller? På den anden side må man også sige at Dansk Folkeparti og hele kunstnermiljøet har ligget i uofficiel krig lige siden partiet kom til magten, eller lige siden partiet af en stort set ukritisk presse fik carte-blanche til at diktere den offentlige debat i Danmark.

De fik det gennem at kalde sig selv for de undertrykte, dem der ikke kunne få lov til at give udtryk for deres mening om de fremmede, fejlfarverne, somalierne, der skulle kastes ud med faldskærm, eller uden faldskærm.

Glasburet og Neumanscenografien

På halmtorvet har instruktørerne Tue Biering & Jeppe Kristensen fået stillet nogle containere op midt på pladsen ca. hundrede meter fra Husets Teater normale scene. Indeni er der et glasbur og det ligner lidt på nogle tidligere forestillinger af Gob Squad, især da de sender to assistenter ud i novemberkulden med videokamera for at få fat i den prostituerede. For en del år tilbage rendte Gob Squad også op og ned af Kastanien Allé for «live» at finde en helt til deres film – mens publikum inde i teaterrummet kunne følge dem på video, men det var selvsagt en noget anden type helt, de her var ude efter. Glasburet kunne også minde om Bert Neumanns scenografier på Volksbühne, men det kunne også forlede en til bordellerne i Bangkok, hvor pigerne netop sidder inde i et glasbur uden at kunne se ud på kunderne.

Svanegruppen

I teaterstykket Pretty Woman A/S er det mere koordineret. Teatret har på forhånd været ude at opsøge pigerne og i følge Tiller Lorentzen, som står for castingen, er pigerne vilde efter at være med. Den heldige er så også i løbet af eftermiddagen blevet taget igennem det meste af forestillingen og bliver derudover udstyret med øresnegel, hvorigennem hun får sine replikker og instruktioner.

Det er pigerne på Halmtorvet og Skelbækgade vi snakker om. Det er ikke de handlede kvinder. De handlede kvinder kan vi slet ikke komme i nærheden af, fortæller Tiller mig efter forestillingen.

Hun har i øvrigt selv været narkoprostitueret i en del år. Hun fortæller også, at selv da hun igen var blevet clean forsatte hun med at trække, fordi der stadig lå en bekræftelse i det at blive samlet op. Det er vist også noget af det filmen handler om, hvis jeg husker rigtig? Tiller har efterfølgende taget initiativ til at danne Svanegruppen, der hjælper kvinderne med at komme ud af prostitutionen. Stofmisbruget er en ting – Prostitutionen er noget andet.

Tom og brutal re-enacting

Inde i glasburet er vi i fuld gang med at genindspille filmen vha. det førømtalte videokamera. Anders Mossling har de samme hundøjne som Richard Gere og det talstærkt fremmødte kvindelige publikum er ret glade for dem.

Men ellers går det virkelig langsomt. Måske fordi den opsamlede gadeluder først skal høre replikkerne, før hun kan sige dem. Men også, eller mindst lige så meget fordi man mærker, at hende de har fundet frem til, altså vores Julia Roberts, helt åbenbart insisterer på ikke at spille ud, ikke at «lave teater». En performanceinstruktør ville være vild med hende.

Samtidig mærker man også en hvis utålmodighed hos Egill Pálsson, der fungerer som en slags selvudnævnt konferencier og stand in, når der er brug for en lille fed og skallet advokat, der skal lægge an på Roberts.

Han har i hvert fald kun hyret hende en time – og samtidig med at forestillingen og filmscenerne trækker ud, får de også noget magisk over sig. Det går nærmest helt i stå indtil vores Julia Roberts selv indvilger i at gi den noget gas i sangscenen i badekaret, hvor hun synger Prince. Eller på balkonscenen, hvor Gere har højdeskræk og hun sidder og svinger med armene med New Yorks skyline i baggrunden.

Det ændrer bare ikke ved at filmen pludselig føles tom. Vi publikumer, vi har set den ufattelig mange gange, også føles scenerne alligevel brutale og tomme.

Instruktørerne har heller ikke gjort deres for at gøre dem mere spiselig, for mens vi i konferencier-scenerne har masser af musik, der sætter

tempo og beat i foretagendet, fjerner de stille og roligt soundtracket, altså det der normalt får os til at æde selv den mest tomhjernede dialog, når vi rykker ind i filmscenerne.

I stedet bruger de på få men bestemte steder baggrundsatmosfæren fint og præcist, fx. i suset fra New York's gader, som trænger op på 25 etage på hotelværelset eller disney-kvidren under shoppingscenen, hvor Richard Gere, altså Anders Mossling, er blevet temmelig ophidset over den utilstrækkelige betjening af hans – hans gadeluder.

Kapitalisme- og prostitutionskritik – 5 minutter igen.

I fabrikationen af drømmen ligger der også en slag bekræftelse – i hvert fald så længe filmen varer. Gere-Mossling er i virkeligheden i New York for at opkøbe virksomheder. Splitte dem til atomer og score massiv fortjeneste. Det var noget man snakkede meget om i firserne, og burde tale endnu mere om i dag med diverse opkøb via kapitalfonde etc.

Også er der hele den borgerlige presses reaktion på forestillingen, der affærdiger teaterstykket, som kedeligt. Stødt bliver tilhængerne af de sidste otte års værdipolitik i Danmark. De mangler formodentlig det man tidligere kaldte den gode historie. I sidste ende er det økonomi, det handler om – «Economy, you stupid» (Clinton).

I hvert fald har vi kun hyret hende for en time – og der er fem minutter igen. Egill Pålsson er begyndt at fingere med et nyt manuskript. The Real Pretty Woman, som ifølge ham rent faktisk ender ulykkeligt med, at Gere smider Roberts ud på Hollywood Boulevard med alle hendes shoppingposer og diamanthalsbånd.

For publikum er forestillingen ved at udvikle sig til banal metateater-komedie, indtil Mossling, altså Richard Gere, pludselig farer ud af containeren med roserne i hånden og rundt på Halmtorvet for at finde Julia Roberts igen.

Han hænger på en eller anden trappestige, med roserne i munder og råber Vivian eller han råber Roberts, og når også op til gadeluderen, der står oven på containeren og venter på ham. Det er vel her det begynder at bide og rode rundt i vores følelser uden, at vi har en chance for at vide, hvad det egentlig er vi klapper af – men nu smiler hun rent faktisk.